

MOCIÓ DEL GRUP SOCIALISTA DE SUPORT A LA MEMÒRIA DEMOCRÀTICA

En Carlos Fernández Bielsa, Portaveu del Grup Socialista en la Diputació de València, en el seu nom i representació, a l'empar del que preveu la Llei 8/2010 de la Generalitat, de 23 de juny, de Règim Local de la Comunitat Valenciana, i de conformitat amb el Reial decret 2568/1986, de 28 de novembre, pel qual s'aprova el Reglament d'Organització, Funcionament i Règim Jurídic de les entitats locals; presenta la següent **MOCIÓ** perquè s'incloga en l'ordre del dia del proper Ple que es convoque, a l'efecte del seu debat i votació, sobre la base de la següent

EXPOSICIÓ DE MOTIUS

Un dels objectius essencials de l'estructura política de la Comunitat Valenciana, tal com assenyala l'Estatut d'Autonomia en el seu article 1.3, és el reforç de la democràcia. Per part seua, en l'article octau s'assegura que els valencians i valencianes, són titulars dels drets, deures i llibertats reconeguts en la Constitució Espanyola, en l'ordenament de la Unió Europea i en els instruments internacionals de protecció dels drets humans, tan individuals i col·lectius. A més, els poders públics valencians estan vinculats per estos drets i llibertats i vetllaran per la seua protecció i respecte, així com pel compliment dels deures, garantint la defensa dels valors i interessos del Poble Valencià.

La Resolució 39 de 12 de desembre de 1946 de l'Assemblea General de les Nacions Unides assegura que “en origen, naturalesa, estructura i conducta general, el règim de Franco és un règim de caràcter feixista establert, en gran part, gràcies a l'ajuda rebuda de l'Alemanya nazi de Hitler i de la Itàlia feixista de Mussolini. Es tracta, per tant, d'un règim il·legal en virtut de la seua procedència il·legítima”.

El novembre de 2013, el Comitè de les Nacions Unides sobre la Desaparició Forçada instava l'Estat espanyol a buscar als desapareguts durant la guerra civil i la dictadura franquista i a les diferents administracions a assignar recursos personals, tècnics i financers suficients per a abordar estes actuacions. Pocs mesos més tard Nacions Unides exigia la col·laboració de les institucions a l'hora de recuperar la memòria democràtica a Espanya i l'agost de 2015, el Comitè de Drets Humans de Nacions Unides reiterava la seua preocupació per les dificultats de «investigació de les violacions dels drets humans del passat, en particular, els delictes de tortura, desaparicions forçades i execucions

CSV (Código de Verificación Segura)	GEDE-171559339910492796771430542682	Fecha y Hora	13/05/2024 10:36:06	
Normativa	Este documento incorpora firma electrónica reconocida que cumple con el Reglamento de la UE 910/2014 y Ley 6/2020			
Firmado por	CARLOS FERNANDEZ BIELSA			
Url de verificación	https://www.sede.dival.es/opencms/opencms/portal/index.jsp?opcion=validaCSVSe&CSV=GEDE-171559339910492796771430542682	Página	1/5	

sumàries» i mostrava la seua preocupació per les llacunes i deficiències en la regulació dels procediments de cerca, exhumació i identificació de persones desaparegudes, en particular, pel fet que la localització i identificació de persones desaparegudes quedaven a càrrec de la iniciativa dels familiars i de les desigualtats que d'això resultaven per a les víctimes depenent de l'administració autonòmica de la qual depenien. Teníem amb això la mostra de les desigualtats en les prioritats polítiques d'alguns governs autonòmics.

La Llei 14/2017 de 10 de novembre de Memòria Democràtica i per la Convivència en la Comunitat Valenciana va apostar per recuperar la nostra memòria democràtica com la forma més ferma d'assentar el nostre futur de convivència, concòrdia i pau. El Preàmbul de la citada Llei deixa clar que la preservació de la memòria democràtica és l'expressió màxima de la llibertat i la reivindicació de la lluita de la ciutadania en la conquesta de les llibertats com una manifestació de cultura democràtica, amb especial atenció a les dones a les quals van robar als seus fills, les que van ser objecte d'escarn públic i les que van patir altres agressions a la seua dignitat.

A més del relat veraç dels esdeveniments esdevinguts entre el colp militar del 18 de juliol de 1936 contra el govern legítim de la Segona República Espanyola, la llarga i cruenta guerra amb l'esclat de la violència en totes dues rereguardes i la repressió institucionalitzada dels vencedors durant la dictadura, la Llei 14/2017 insta que sota la diferència de la democràcia enfront dels règims totalitaris, es reconega la dignitat enfront de la intolerància de totes les víctimes de la violència política.

Així, la llei autonòmica suposa la condemna explícita dels actes violents, del colp d'estat, de la dictadura franquista i de la repressió en temps de pau i estableix les polítiques públiques i els instruments necessaris per a recordar i honrar; facilitar la cerca i establir els homenatges pertinents de totes les persones que van patir vexacions, mort, espoli, etc. per la seua lluita per les llibertats i drets que la dictadura violava constantment; per a continuar investigant com a via per a difondre entre les generacions presents i futures el respecte dels drets humans; i el reconeixement i restitució d'aquells que van patir il·legitimitat dels consells de guerra.

La legislació autonòmica, seguint i complint els preceptes de la llei estatal i les consideracions de l'ONU, estableix entre altres mesures, la defensa del dret del poble valencià a conèixer la veritat, a la justícia i a la reparació, al reconeixement a les víctimes i la prohibició d'exhibició d'elements contraris a la memòria democràtica i aprova la inclusió de la matèria en el currículum escolar per a l'educació primària, secundària, batxiller, adults, universitats i formació del professorat.

La Llei 14/2017 pretén complir amb la Declaració Universal de drets humans i amb el que s'establix en el dret internacional de veritat, justícia, reparació i memòria com a garantia

CSV (Código de Verificación Segura)	GEDE-171559339910492796771430542682	Fecha y Hora	13/05/2024 10:36:06	
Normativa	Este documento incorpora firma electrónica reconocida que cumple con el Reglamento de la UE 910/2014 y Ley 6/2020			
Firmado por	CARLOS FERNANDEZ BIELSA			
Url de verificación	https://www.sede.dival.es/opencms/opencms/portal/index.jsp?opcion=validaCSVSe&CSV=GEDE-171559339910492796771430542682		Página	

de no repetició, regulant les polítiques públiques per a la recuperació, protecció i conservació de la memòria democràtica valenciana i el reconeixement i reparació de les víctimes. I entén per memòria democràtica valenciana, la salvaguarda, el coneixement i la difusió de la història de la lluita dels valencians i valencianes pels seus drets i llibertats democràtiques en el període que abasta des de la proclamació de la Segona República Espanyola el 14 d'abril de 1931 fins a l'entrada en vigor de l'Estatut d'Autonomia de la Comunitat Valenciana el 10 de juliol de 1982.

Part de la dreta espanyola, des de mitjans dels anys 90 del segle passat, va llançar una potent ofensiva negacionista i revisionista que tenia com a objectiu blanquejar el franquisme i tirar la culpa de la Guerra d'Espanya (1936-1939) al període democràtic de la Segona República. Eixe relat ha perviscut durant aquestes últimes dècades i ha experimentat recentment un nou reforçament des de les CCAA governades per governs del PPVOX, imposat per VOX. En aquesta nova ofensiva a més de recollir els vells elements de "Passar pàgina del passat" "no reobrir ferides" s'ha afegit la idea d'equidistància "Tots vam ser culpables" i la d'equiparar als règims democràtics amb els totalitaris. Es parla falsament de les víctimes de la Segona República com si fora equiparable un règim democràtic amb llibertats, drets i garanties jurídiques al règim totalitari de la dictadura franquista. En aquest context, el 21 de març de 2024, els grups Parlamentaris Popular i Vox de València van presentar una proposició de "Llei de concòrdia", que substituïria la llei de memòria democràtica vigent.

Una llei de la qual diuen en els relators de la ONU en el seu informe del 30 d'abril:

- "Aquesta proposta reconeix el mateix règim de protecció a "les víctimes de la Segona República i del terrorisme etarra i islàmic" que a les víctimes a les quals fa referència la llei No. 20/2022, la qual cosa al nostre entendre desvirtua l'objectiu de les No. lleis 20/2022 i No. 14/2017 d'atendre les necessitats i drets de les centenes de milers de víctimes del franquisme i la guerra civil."
- El projecte de llei "...preveu que els processos de memòria democràtica iniciats i no conclosos al moment de l'entrada en vigor de la nova llei, seran suprimits de manera automàtica, a excepció de les activitats d'indagació, localització, exhumació i identificació de les persones desaparegudes. No obstant això, no detalla les condicions sota les quals es podran iniciar nous procediments d'aquest tipus."
- El projecte "...no reconeix les subvencions per a activitats en memòria històrica que actualment poden atorgar-se a entitats sense fins de lucre."
- Finalment, l'informe assenyala que "Si bé notem la importància d'assegurar la no discriminació a l'hora de reconèixer i donar justícia i reparació a totes les

CSV (Código de Verificación Segura)	GEDE-171559339910492796771430542682	Fecha y Hora	13/05/2024 10:36:06	
Normativa	Este documento incorpora firma electrónica reconocida que cumple con el Reglamento de la UE 910/2014 y Ley 6/2020			
Firmado por	CARLOS FERNANDEZ BIELSA			
Url de verificación	https://www.sede.dival.es/opencms/opencms/portal/index.jsp?opcion=validaCSVSe&CSV=GEDE-171559339910492796771430542682		Página	

víctimes de la violència, sense cap discriminació, el projecte de llei podria portar a assimilar les greus violacions de drets humans comeses durant la dictadura franquista i la guerra civil a un grup heterogeni de crims i/o violacions comeses per diferents actors, estatals i no estatals, al llarg del segle XX a Espanya, portant-li el reconeixement i l'atenció necessaris als drets de les centenes de milers de víctimes de greus violacions de drets humans, incloent-hi execucions extrajudicials i desaparicions forçades comeses durant la dictadura franquista.”

La Diputació de València, i especialment l'àrea de Memòria Democràtica, no pot mantindre's al marge d'aquesta manca de reconeixement a les víctimes. No és una batalla partidista, ni una provocació estèril, es tracta de defensar la dignitat d'aquells i aquelles que ja no poden fer-ho.

Durant aquest període de vuit anys d'existència de la delegació de Memòria a la Diputació s'ha treballat per totes les víctimes de la guerra civil i del franquisme, per a fer-los justícia; i s'ha de continuar destinant recursos econòmics i humans perquè les famílies puguin exhumar, identificar i enterrar amb dignitat a les víctimes. S'ha de continuar investigant, explicant i divulgant tot el que va passar precisament perquè no torne a passar. És la tasca que democràticament ens correspon i ni podem ni deguem ignorar quan aquesta tasca es veu en perill, com és el cas amb la proposta negacionista que és la Llei de Concòrdia. Les víctimes i les famílies no s'ho mereixen.

Com diu l'actual legislació: hem de preservar i restaurar la memòria de les víctimes de la guerra civil i el franquisme; reparar el mal ocasionat i sobretot tenim el deure de la memòria, el foment i la divulgació del coneixement per a evitar que els desastres de la guerra civil i de qualsevol forma de totalitarisme es tornen a produir. Treballant sense descans sota els principis de veritat, justícia, reparació i garantia de no repetició.

Eixos principis ens exigeixen actuar en defensa de la dignitat de les víctimes, de les famílies, i de la nostra societat en la seua globalitat.

Per tot això, el Grup Socialista proposa al Ple de la Diputació de València l'adopció dels següents

ACORDS

PRIMER. Instar el Consell de la Generalitat Valenciana a mantindre els principis rectors de veritat, justícia, reparació i garantia de no repetició respecte a la memòria democràtica

CSV (Código de Verificación Segura)	GEDE-171559339910492796771430542682	Fecha y Hora	13/05/2024 10:36:06	
Normativa	Este documento incorpora firma electrónica reconocida que cumple con el Reglamento de la UE 910/2014 y Ley 6/2020			
Firmado por	CARLOS FERNANDEZ BIELSA			
Url de verificación	https://www.sede.dival.es/opencms/opencms/portal/index.jsp?opcion=validaCSVSe&CSV=GEDE-171559339910492796771430542682	Página	4/5	

valenciana, definida en la llei 14/2017 de 10 de novembre, de Memòria democràtica i per la convivència de la Comunitat Valenciana.

SEGON. Exigir al Consell de la Generalitat Valenciana mantindre el ple compliment de la Declaració Universal de drets humans i amb el que s'estableix en el dret internacional de veritat, justícia, reparació i memòria com a garantia de no repetició.

TERCER. Augmentar els recursos d'ajuda a les associacions en defensa de la memòria democràtica i la recuperació de les víctimes que siguen perjudicades amb la nova Llei de Concòrdia, sempre que s'aprove en els termes actuals.

QUART. Assumir els processos de memòria històrica suprimits amb la aprovació de la nova Llei, sempre que s'aprove en els termes actuals.

CINQUÈ. Que els serveis de Memòria de Diputació elaboren i presenten, en el moment procedimental oportú de tramitació de la llei, les al·legacions necessàries per a evitar la vulneració dels drets de les víctimes de la Guerra Civil i el franquisme, i de les seues famílies.

SISÈ. D'este acord es donarà compte a les Corts Valencianes, a la Federació Valenciana de Municipis i Províncies, al Consell de la Generalitat Valenciana i als Ajuntaments de la província de València.

València, maig de 2024.

Firmado por CARLOS FERNANDEZ
BIELSA - NIF:***5876** el día
13/05/2024 con un certificado
emitido por ACCVCA-120

CSV (Código de Verificación Segura)	GEDE-171559339910492796771430542682	Fecha y Hora	13/05/2024 10:36:06	
Normativa	Este documento incorpora firma electrónica reconocida que cumple con el Reglamento de la UE 910/2014 y Ley 6/2020			
Firmado por	CARLOS FERNANDEZ BIELSA			
Url de verificación	https://www.sede.dival.es/opencms/opencms/portal/index.jsp?opcion=validaCSVSe&CSV=GEDE-171559339910492796771430542682	Página	5/5	